

فرهنگستان

تدوین طرحی برای

ساماندهی حاشیه‌نشینی

فرهنگستان را در اولین روزهای تشکیل مجلس دهم بود که رحمانی‌فصلی وزیر کشور، در مجلس حاضر شد و درباره آسیب‌های اجتماعی توضیح داد؛ توضیحاتی که برخی آن را تکان‌دهنده دانستند. او به موضوع حاشیه‌نشینی نیز اشاره و آمار آنها را ۱۱میلیون نفر اعلام کرد. حاشیه‌نشینیانی که از امکانات شهری محرومند و در شرایط بد در حاشیه شهرهای بزرگ زندگی می‌کنند. حالا عضو هیات‌رئیسه فراکسیون مدیریت شهری و روستایی مجلس بر ضرورت توجه جدی به معضل حاشیه‌نشینی در برنامه ششم توسعه تاکید کرده و گفته است: «طرحی در وزارت کشور درحال آماده‌سازی است که در این زمینه مجلس آماده هر نوع همکاری است».

مهدی مقدسی از بی‌توجهی نسبت به رف معضل حاشیه‌نشینی در برنامه چهارم و پنجم توسعه انتقاد کرد و افزود: «تلاش خواهیم کرد تمامی کاستی‌هایی را که در رابطه با این پدیده در برنامه چهارم و پنجم توسعه وجود داشته، در برنامه ششم

توسعه جبران کنیم»

او با تاکید بر اینکه ساماندهی معضل حاشیه‌نشینی عزم ملی و همت همگانی دستگاه‌ها را می‌طلبد، تصریح کرد: «از آنجایی که ساماندهی حاشیه‌نشینیان از عهدۀ و توان دستگاه‌هایی مانند شهرداری، نیروی انتظامی و قوه قضائیه به تنهایی خارج است، بنابراین بانک‌ها و وزارت کشور باید با محوریت شهرداری برای ساماندهی این معضل اقدام کنند.» این نماینده مردم در مجلس دهم، گفت: «به‌صورت جدی موضوع حاشیه‌نشینی را در فراکسیون مدیریت شهری و روستایی مجلس مطرح خواهیم کرد و سعی می‌کنیم حساسیت‌های لازم را نسبت به مدیریت این معضل داشته باشیم.» مقدسی ادامه داد: «در رابطه با ساماندهی و مدیریت معضل حاشیه‌نشینی طرح‌هایی در دستور کار وزارت کشور قرار دارد و در دست بررسی است اما هنوز جزئیات این طرح‌ها به مجلس ارائه نشده است.»

او با تاکید بر اینکه دستگاه‌ها برای کاهش و مدیریت پدیده حاشیه‌نشینی باید از تمامی اهرم‌ها و فرصت‌ها استفاده کنند، به «خانه ملت» گفت: «اقدامات یک دستگاه به تنهایی و بدون همکاری سایر دستگاه‌ها چاره‌رسان نیست بلکه همت تمامی دستگاه‌های اجرایی و سیستم بانکی را می‌طلبد.»

او با بیان اینکه اکثر حاشیه‌نشینان از اقشار ضعیف جامعه هستند، ادامه داد: «بیشتر افرادی که از مناطق محروم و روستا به سمت کلانشهرها مهاجرت می‌کنند افرادی هستند که هیچ گونه تمکن مالی نداشته‌اند، بنابراین در حاشیه شهرها اقدام به ایجاد سکونت‌های غیررسمی، ناامن و غیر مجاز می‌کنند که این سکونت‌های غیرمجاز با وقوع کوچک‌ترین حادثه‌ای مانند سیل و زلزله خسارات زیادی را چه از نظر جانی و چه از نظر مالی به این افراد تحمیل می‌کنند.» او موضوع معیشت را عمده عامل مهاجرت روستاییان و روی آوردن آنها به حاشیه‌نشینی عنوان کرد و گفت: «بی‌توجهی نسبت به اشتغال و تامین معیشت روستاییان زمینه مهاجرت آنها را به کلانشهرها فراهم کرده، به‌طوری که بالای ۷۰ درصد جمعیت فعلی کشور در شهرها ساکن هستند، بنابراین موضوع معیشت و مشکلات اقتصادی مهم‌ترین عوامل مهاجرت روستاییان و روی آوردن آنها به حاشیه‌نشینی است.»

رئیس کمیته مستقل مبارزه با مواد مخدر مجمع تشخیص مصلحت نظام در گفت‌وگو با «فرهنگستان»:

۹۰ درصد اعدام‌ها بازدارندگی ندارد

دولت قبل آمارسازی کرد

قیمت کالاها ۱۰ برابر شده بود چطور قیمت مخدر صنعتی ۱۵ برابر ارزان شد؟

علی‌هاشمی، بجران اعتیاد با تداوم روند فعالی مهارشدنی نیست

علی‌هاشمی: بجران اعتیاد با تداوم روند فعالی مهارشدنی نیست

درصد همسازآزاری‌ها، ۵۵ درصد طلاق، ۳۰ درصد کودکان آزاری‌ها، ۲۵ درصد قتل‌ها، ۲۳ درصد نزاع‌ها، ۲۰ درصد جرائم منکراتی، ۱۷ درصد تصادفات جاده‌ای و ۱۰ درصد جرائم مالی به دلیل اعتیاد است. بنابر این می‌توانیم با ارائه راهکارهای مدرست و پیشبرد راهبرد کاهش آسیب به سمت مدیریت و مهار این آسیب‌ها حرکت کنیم.

آمار واقعی معتادان در کشور چند میلیون نفر است؟

دوست ندارم سیاست‌هایی که براساس شیوع شناسی اعتیادی که خود ستاد در سال ۹۰ انجام داده است آمار چهار میلیون مصرف‌کننده را در کشور حقیقت دارد، اما در آخرین آمارهای که از ستاد معتادان اعلام شد در مجموع سه میلیون و ۷۶۰ هزار نفر بودند. این آمار ی بود که تا قبل از سال ۸۵ اعلام می‌شد، اما این آمار در دولت به یک‌باره به ۷۵۰ تا ۸۰۰ هزار نفر در جمعیت ۷۰ میلیونی کاهش یافت. در همین سال‌ها بود که دستکاری آمار باعث شد، تمام فعالیت‌های گذشته ستاد، تحت‌الشعاع قرار گیرد. آخرین آمار ی که از ستاد معتادان اعلام شد در سال ۱۳۹۰ بود که در بین جمعیت ۷۵ میلیونی، یک میلیون و ۳۳۰ هزار معتاد اعلام‌شد. متأسفانه آمارسازی در حوزه اعتیاد در پیشبرد اهداف مد نظر برای مبارزه با مواد مخدر خلل وارد کرده است.

اعدام قاچاقچیان مواد مخدر تاکنون در کشور اجرا می‌شود؛ نظر تان را در مورد این مجازات بگویید.

طبق پژوهش‌ها و برآوردهای عملی تأثیر اعدام در کاهش عرضه، تولید و پخش مواد مخدر بسیار ناچیز بوده است. محققان و جامعه‌شناسان و حتی دست‌اندرکاران بر این باورند که اعدام‌ها به تناسب هزینه‌هایی که برای کشور داشته، بازدارندگی نداشته است.

روند اعدام‌ها سال‌هاست که انجام می‌شود. واقعا اگر این روش کارساز بود چرا میزان مصرف و کشفیات مواد مخدر روزبه‌روز افزایش پیدا کرد و از آن بدتر سن اعتیاد کم‌شد؟ اعدام‌هایی که ۹۰ درصد آن بازدارندگی نداشته است، زیرا بیشتر افرادی که اعدام می‌شوند قاچاقچیان اصلی نیستند؛ بلکه افرادی هستند که به دلیل شرایط بد اقتصادی – اجتماعی دست به جابه جایی مواد مخدر می‌زنند و در واقع حمل‌کننده و نگهدارنده و توزیع‌کننده خرد هستند. چندسال پیش زوج جوان دختری که در دانشگاه زاهدان درس می‌خواندند روی هم رفته یک کیلو نیم تریاک بلعیده بودند که در تهران دستگیر شدند. هر دو نفر این افراد گفته بودند به دلیل شرایط بد اقتصادی و اینکه نمی‌توانستند هزینه زندگی و تحصیل‌شان را تأمین کنند دست به این کار زده‌اند.

چه راهکاری برای کاهش اعدام‌ها دارید؟

اینکه بگویم اعدام‌ها را در حوزه مواد مخدر به‌طور کلی حذف کنند درست نیست، اما اگر تنها قاچاقچیان مسلح، قاچاقچیان بزرگ یا کسانی را که بار اول‌شان نیست که محموله‌های بزرگ

لباس هماهنگ دانش‌آموزی اجباری نیست

فرهنگستان| معاون پرورشی و فرهنگی وزیر آموزش و پرورش گفت: «این وزارتخانه حرکت در مسیر لباس‌های هماهنگ دانش‌آموزان را تشویق می‌کند اما الزامی و اجباری نیست». حمیدرضا کاوش در پاسخ به پرسشی درباره اخذ وجه از اولیا در زمان ثبت‌نام به‌منظور تهیه لباس هماهنگ دانش‌آموزان، گفت: «لباس هماهنگ سراسری از طرف وزارتخانه اعلام نشده و اختیار به استان‌ها داده شده است و آنها نیز به مناطق اختیار تصمیم‌گیری داده‌اند». او افزود: «از سوی آموزش و پرورش دستورالعمل حجاب و عفاف ابلاغ شده است که نوع پوشش دانش‌آموزان دختر و پسر از لحاظ رعایت حجاب و نیز رنگ و جنس تأکید شده است و اختیار تصمیم‌گیری در دست ادارات کل آموزش و پرورش استان‌هاست.»

#

فرهنگستان| معاون پرورشی و فرهنگی وزیر آموزش و پرورش گفت: «این وزارتخانه حرکت در مسیر لباس‌های هماهنگ دانش‌آموزان را تشویق می‌کند اما الزامی و اجباری نیست». حمیدرضا کاوش در پاسخ به پرسشی درباره اخذ وجه از اولیا در زمان ثبت‌نام به‌منظور تهیه لباس هماهنگ دانش‌آموزان، گفت: «لباس هماهنگ سراسری از طرف وزارتخانه اعلام نشده و اختیار به استان‌ها داده شده است و آنها نیز به مناطق اختیار تصمیم‌گیری داده‌اند». او افزود: «از سوی آموزش و پرورش دستورالعمل حجاب و عفاف ابلاغ شده است که نوع پوشش دانش‌آموزان دختر و پسر از لحاظ رعایت حجاب و نیز رنگ و جنس تأکید شده است و اختیار تصمیم‌گیری در دست ادارات کل آموزش و پرورش استان‌هاست.»

گسزارش

نشست مجلس و مسئولان نظام وظیفه برای ارتقای کیفیت خدمت سربازی

دغدغه‌ای که دوباره داغ شد

سعیده علیپور | مرگ تعدادی از سربازان پادگان ۰۵ کرمان گرچه داغ بزرگی برای خانواده‌ها و مردم کشور بود، اما به داغ شدن دوباره بحثی انجامید که مدت‌ها است نه‌چندان رسمی در محافل عمومی مطرح است. «کمپین ارتقای کیفیت سربازی» در دو سه روز گذشته و بعد از این حادثه، کمی جدی‌تر در محافل عمومی مطرح شده، به‌طوری که قرار است امروز نیز نشست مشترکی بین برخی نمایندگان مجلس با مسئولان نظام وظیفه برای حمایت از این کمپین و همچنین حل معضل کیفیت نازل نظام وظیفه برگزار شود. مساله کاهش خدمت سربازی و تغییر آن از شکل کنونی موضوع جدیدی نیست و در سال ۸۸ نیز ستادکل نیروهای مسلح برای ارتقای کیفیت خدمت سربازی لایحه‌ای را به مجلس و دولت ارائه داده است؛ لایحه‌ای که در سال ۹۰ به قانون جدید نظام وظیفه منجر شد، اما رغبت جوانان را برای رفتن به سربازی بیشتر نکرد.

در حالی که بسیاری دنبال راهی برای گریز از سربازی هستند، خانواده‌هایشان حتی برای امنیت و سلامتی آنها در دوران سربازی نیز دل‌نگرانی‌های زیادی دارند و بسیاری از کسانی که در سال‌های گذشته غیبت کرده‌اند، در صورت داشتن امکان مالی، سعی می‌کنند با پرداخت معادل پولی و خرید خدمت یا پیدا کردن راهی برای معاف شدن، از سپری کردن این دوران خودداری کنند. سالانه نزدیک به ۴۰۰ هزار نفر در کشور به خدمت وظیفه عمومی اعزام می‌شوند. در این میان به گفته سردار موسی کمالی، جانشین اداره سرمایه‌های انسانی ستادکل نیروهای مسلح حدود ۶۰ هزار سرباز در ۱۱۶ دستگاه دولتی فعالیت دارند. با این حال بسیاری از آنها از دوران خدمت خود رضایت چندانی ندارند و برخی ضمن سخت و خطرناک دانستن دوران خدمت آن را مانعی برای آغاز فعالیت‌های شغلی خود و به نوعی وقت تلف کردن می‌دانند.

گرچه قانون مصوب سال ۹۰ قصد داشت با ارتقای حقوق دوران سربازی و در نظر گرفتن بین ۶۰ تا ۹۰ درصد حقوق پرسنل برای سرباز و همچنین در نظر گرفتن امکانات جانبی مثل اتوبوس و سینما برای سربازان رضایت آنها را در این ۲۴ ماه جلب کند، اما به دلیل اختصاص نیافتن این امکانات، هنوز ناراضیاتی از دوره سربازی ادامه دارد

دلیل تخصیص نیافتن این امکانات، هنوز نارضایتی از دوره سربازی ادامه دارد. علی اسدی، نماینده شهر بابک در مجلس شورای اسلامی در این باره به «فرهنگستان» با بیان اینکه شرایط کشور به گونه‌ای نیست که بتوان سربازی را حذف یا مدت زمان آن را به اندازه زیادی کوتاه کرد، می‌گوید: «ما باید به فکر ارتقای وضعیت مالی سربازان و همچنین محل استقرارشان باشیم. اما به دلیل مسائل مالی موجود کشور بخشی از قوانین نظام وظیفه مصوب سال ۱۳۹۰ نیز هنوز اجرا نشده و حقوقی که قرار بود به سربازان ارائه شود ارائه داده نشده است.»

او با بیان اینکه به همراه دیگر نمایندگان مجلس استان کرمان، در روزهای آینده از پادگان ۰۵ کرمان بازدید می‌شود، ادامه می‌دهد: «شاید بحث‌های نظارتی در کشور ما چندان قوی نیست و باید به موضوعات نظارتی و سرکشی به پادگاه‌های آموزشی بیشتر توجه کرد.»

گرچه برخی از مسئولان نظام وظیفه معتقدند نارضایتی عمومی نسبت به دوره سربازی وجود ندارد اما شاید جمعیت دو میلیون و ۵۰۰ هزار نفری غایبان خدمت نظام وظیفه خود مهر تاییدی به میل کم‌جوان‌ها برای سپری کردن دوران سربازی باشد.

غلامعلی جعفرزاده‌ایمن‌آبادی، نماینده رشت در مجلس شورای اسلامی نیز در این باره به «فرهنگستان» می‌گوید: «شکل ارائه خدمت شاید نیازمند تغییر باشد. مهارت‌آموزی در این دوران می‌تواند این احساس را که در این دو سال وقت جوان تلف می‌شود تا حد زیادی کم کند یا از بین ببرد.»

به گفته او، به همین دلیل چندی پیش طرح توانمندسازی سربازان، در مجلس مطرح شده بود که در صورت مطرح و تصویب شدن دوباره بخشی از دغدغه‌های جوانان در مورد شغل و نارضایتی از دوره خدمت رفع می‌شود.

شهر

بلندمرتبه‌سازی در حریم گسل‌ها ممنوع می‌شود

فرهنگستان| نقشه پهنه‌های گسلی محدوده شهر تهران به دبیرخانه شورای عالی معماری و شهرسازی ابلاغ شد و براساس آن، بلندمرتبه‌سازی و ساخت مراکز حساس در حریم گسل‌ها ممنوع می‌شود. اجرای آیین‌نامه ممنوعیت ساخت‌وساز در محدوده گسل از شهرپس سال گذشته الزامی شد، اما ابلاغ آن تا امروز به تأخیر افتاده بود. این خبر در نشست خبری مشترک محمد شکرچی‌زاده، رئیس مرکز تحقیقات، راه، مسکن و شهرسازی، اقبال شاکری، رئیس کمیته عمران شورای شهر تهران، علی بیت‌اللهی، رئیس بخش زلزله مرکز تحقیقات مسکن و شهرسازی و احمد صادقی، رئیس سازمان پیشگیری و مدیریت بحران اعلام شد. نقشه پهنه‌های گسلی محدوده شهر تهران از ۱۰ سال پیش با همکاری سازمان مدیریت بحران و مرکز تحقیقات و کارگروه زلزله تهیه شده و قرار است به‌عنوان پیوست به طرح تفصیلی تهران اضافه شود.

به گفته بیت‌اللهی، با تهیه این نقشه‌ها می‌توان در ساخت‌وساز مجاورت گسل‌ها دقت بیشتری انجام داد و از این پس می‌توان فهمید ساخت‌وساز روی گسل قرار دارد یا نه. البته برخی از گسل‌ها هنوز شناسایی نشده‌اند و شناسایی گسل‌های ناشناخته و جدید در دستور کار وزارت شهرسازی قرار دارد. شاکری هم که در این نشست حضور داشت، با بیان اینکه ۶ درصد تهران روی گسل قرار داد و تهران دهمین شهر جهان از لحاظ خسارات پس از وقوع زلزله است، گفت: «معتقدم مؤثرترین اقدام در وهله اول شناسایی پلاک‌ها و واحدهای مسکونی روی پهنه‌های گسل‌های تهران است.» به گفته او سایر سازمان‌ها باید نقشه‌های GIS را ارائه دهند تا خطوط برق، گاز و آب به صورت دقیق مشخص شود. بنابراین با ارائه نقشه‌های دقیق استفاده‌ای اینکه کدام خطوط در چه نقاطعی از گسل‌ها قرار دارد در زمان بسیار کوتاه‌تری انجام می‌شود.

به گفته صادقی طول گسل‌ها در محدوده تهران ۴۱۰ کیلومتر است که ۲۴۹ کیلومتر آن از داخل شهر تهران می‌گذرد. به گفته او نوع بافت منطقه و تراکم جمعیت هم در میزان خطرپذیری آن منطقه تأثیر قابل توجهی دارد و این کار باید ۲۰ سال پیش انجام می‌شد. شکرچی‌زاده نیز با بیان اینکه مناطقی که نزدیک گسل‌ها قرار دارند بیشترین خسارت را متحمل می‌شوند، گفت: «ساخت‌وساز در نزدیکی گسل‌ها باید با محدودیت همراه شود و در ویرایش چهارم آیین‌نامه ۲۸۰۰ محدودیت‌های خاصی در امر ساخت‌وساز در مجاورت گسل‌ها اعمال می‌شود.»

زیادی اعدامی، چهار هزار شهید، ۱۵ هزار مجروح و ۱۰ میلیون دستگیر، خسارت‌ها و هزینه‌هایی است که در تمامی این سال‌ها در راه مبارزه با مواد مخدر به ما وارد شده است و در برابر این هزینه‌ها تنها ۱۰ درصد کل مواد کشف شده است. واقعاً این شیوه مبارزه به چه قیمتی است؟

آیا با برپایی خانه‌های امن تزریق موافق هستید؟

خانه‌های امن تزریق درست مانند تولید تریاک داخلی است؛ زمانی که معنادان تزریقی زیر نظر مسئولان و با سرنگی که به آنها داده می‌شود تزریق کنند این کار باعث می‌شود جلوی شیوع بیماری ایدز و دیگر بیماری‌هایی که از طریق تزریق با سرنگ آلوده انتقال پیدا می‌کند، گرفته شود. متأسفانه این طرح هنوز تصویب نشده است و هرچه دیرتر تصویب شود میزان مبتلایان به ایدز بیشتر می‌شود.

سالانه چند تن مواد مخدر در کشور مصرف می‌شود و اینکه در مقایسه با گذشته الگوی مصرف چه تغییری کرده است؟

آمارهای رسمی حاکی از آن است که سالانه ۶۰۰ تن مواد مخدر ستنی در کشور مصرف می‌شود. البته آمار غیررسمی این رقم را تا هزار و ۵۰۰ تن در سال با ناخالصی‌های زیاد برآورد می‌کند. همچنین در چهار سال اخیر سالانه به‌طور میانگین حدود ۶۰ تن مواد مخدر صنعتی در کشور مصرف شده است که گرایش جوانان به مصرف مواد مخدر صنعتی نشان‌دهنده تغییر الگوی مصرف مواد است. از بیش از ۱۲ سال پیش در مورد تغییر الگوی مصرف و اینکه اگر افراد به سمت مصرف شیشه کشیده شوند چقدر می‌توانند به خود و جامعه‌شان آسیب برسانند، هشدارهایی داده شده است اما همان سال‌ها این صحبت‌ها به‌یمنی‌ها جدی گرفته نشد. در حال حاضر هم این تغییر الگو از مواد سنتی به صنعتی جدی گرفته نمی‌شود و هر سال میزان مصرف کنندگان افزایش پیدا می‌کند. متأسفانه مصرف مواد صنعتی در بین زنان بیشتر از مردان است. براساس آمار سال ۹۰ بیش از هشت درصد جمعیت ۱۵ تا ۴۵ ساله در تهران حداقل یک‌بار مصرف شیشه را تجربه کرده‌اند که ۱۳/۴ درصد این مصرف‌کننده‌های خانم بوده‌اند.

روند اعدام‌ها سال‌هاست که انجام می‌شود. اگر این روش کارساز بود چرا میزان مصرف و کشفیات مواد مخدر روزبه‌روز افزایش پیدا کرد و از آن بدتر سن اعتیاد کم‌شد؟ اعدام‌هایی که ۹۰ درصد آن بازدارندگی نداشته است، زیرا بیشتر افرادی که اعدام می‌شوند قاچاقچیان اصلی نیستند؛ بلکه افرادی هستند که به دلیل شرایط بد اقتصادی – اجتماعی دست به جابه جایی مواد مخدر می‌زنند و در واقع حمل‌کننده و نگهدارنده و توزیع‌کننده خرد هستند. چندسال پیش زوج جوان دختری که در دانشگاه زاهدان درس می‌خواندند روی هم رفته یک کیلو نیم تریاک بلعیده بودند که در تهران دستگیر شدند. هر دو نفر این افراد گفته بودند به دلیل شرایط بد اقتصادی و اینکه نمی‌توانستند هزینه زندگی و تحصیل‌شان را تأمین کنند دست به این کار زده‌اند.

تولید تریاک در داخل چه فوایدی دارد؟

آیا این کار باعث نمی‌شود، این شائبه به وجود بیاید که ایران تولیدکننده مواد مخدر شده است؟

کشورهایی که می‌خواهند تریاک تولید کنند باید از سازمان ملل مجوز داشته باشند. ما این مجوز را در گذشته داشتیم و بعد از معدم کردن زمین‌ها مجوز از بین رفت. کشورهای تولیدکننده باید زیر نظر سازمان ملل و به اندازه نیازشان تولید کنند. تولید تریاک در داخل باعث می‌شود بتوانیم قرص و شربت تریاک تولید کنیم و مصرف معتادان را تحت کنترل قرار دهیم. از آن مهم‌تر می‌توانیم به درمان افراد کمک کنیم و از بالا رفتن دوز مصرف و قیمت مواد هم جلوگیری کنیم. البته در سیاست‌های کلی برنامه ششم تحت عنوان «مدیریت مصرف» به ستاد ابلاغ شد که امیدوارم حداقل طی ۵ سال آتی این راهبرد عملیاتی شود و به مهار اعتیاد کمک کند.

آخرین آمار کشفیات مواد مخدر چقدر است؟ آیا این کشفیات توانسته به کاهش مصرف مواد مخدر کمک کند؟

آمارهای رسمی اعلام می‌کند که از سال ۵۸ تا ۹۳ در مجموع ۱۱۲ هزار تن تریاک خالص در افغانستان تولید شده است، که از این آمار تنها ۱۰/۵ درصد (معادل تریاک) کشف شده است. خود این آمار نشان می‌دهد شیوه مبارزه با مواد مخدر ما در تمام این سال‌ها همه‌جانبه نبوده است. از سال‌های ۷۵ به تدریج راهبرد کاهش تقاضا در دستور کار قرار گرفت و الآن باید اولویت اصلی باشد، به‌ویژه در بعد پیشگیری. ۳۰هزار درگیری مسلحانه، تعداد